

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 20/2008
30.4.2008

KATEKUMENAATTI –LÖYTÖRETKI AIKUISEEN USKON

Seurakuntien uusi toimintamalli, katekumenaatti, johdattaa etsijän noin vuoden mittaiselle löytöretkelle aikuiseen uskoon.

Kirkkovuosi rytmittää vaellusta, jota kuljetaan 4–10 hengen ryhmässä ja jonka aikana pohditaan yhdessä uskon ja elämän kysymyksiä. Katekumenaatti perustuu kirkon pitkään perinteeseen, sen juuret ovat jo alkukirkon kasteopetuksessa.

Monissa maissa viime vuosina saatujen hyvien kokemusten innoittamana myös Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa ollaan ottamassa vanha menetelmä uudelleen käyttöön.

Maallistuva, monikulttuurinen ja moniuskontoinen yhteiskunta asettaa koko ajan seurakunnille uusia haasteita. Vaikka ihminen olisi etäännyntynyt kirkosta, uskon mysteeri ja elämän suuret kysymykset kuitenkin askarruttavat.

Moni kirkon työntekijä on tuntenut seurakuntalaisten kysyvän katseen toimitusten ja jumalanpalvelusten yhteydessä, rippikoulun vanhempainillassa, äitilapsipiirissä tai muissa jokapäiväisen elämän tilanteissa: miten sinä olet löytänyt tasapainon elämäsi, uskon, Jumalan?

Missä hengellisistä asioista voisi avoimesti, luontevasti ja luottamuksen ilmapiirissä keskustella?

Kynnys voi olla liian korkea lähteä vaikkapa pitkään kokoontuneisiin piireihin, joissa kaikki jo tuntevat toisensa. Katekumenaatti on yksi vaihtoehto aikuis- ja pienryhmätyöhön ja esimerkiksi aikuisrippikouluun. Perinteisistä piireistä poiketen se kytkeytyy koko ajan kiinteästi jumalanpalveluselämään.

Matkakumppanuutta ja maallikkovastuuta

Sana katekumenaatti tulee kreikan sanasta *katechein*, opettaa, näyttää tietä, ohjata. Sama kanta näkyy sanassa katekismus.

Katekumenaatti on matkakumppanuutta ja maallikkovastuuta. Ryhmä taivaltaa neljä vaellusosuutta: tervetulon, kasvun, syventymisen ja yhteyden ajan. Alun

tutustumisjakson jälkeen voi päättää, sitoutuuko yhteiseen matkantekoon. Kaikkiin vaiheisiin sisältyy myös jumalanpalvelus.

Vaelluksella on tarkoitus oppia tuntemaan kristillistä uskoa ja syventää henkilökohtaista hengellistä elämää. Vastauksia etsitään juuri siihen, mitä ryhmäläiset kulloinkin kysyvät. Kaikki kysymykset ovat sallittuja ja omalle maailmankuvalle annetaan tilaa.

Katekumenaatissa ei edetä tietyn valmiin kaavan mukaan, vaan ohjelmasta muotoutuu aina ryhmänsä näköinen. Aikuiset ohjaavat aikuisia ja kaikki voivat oppia toisiltaan. Ohjaajan ja jumalanpalveluksista vastaavan papin lisäksi ryhmässä on matkakumppaneita eli jo pidemmän aikaa toiminnassa mukana olleita seurakuntalaisia, jotka jakavat kokemuksia etsijöiden kanssa ja auttavat seurakuntayhteyden löytämisessä. Ryhmää ohjaa yleensä maallikko.

Käytännössä katekumenaattiin osallistuneet ovat usein löytäneet tiensä seurakuntayhteyteen. Seurakunnalle toimintamuoto on osoittautunut hyväksi tavaksi ottaa vastaan uusia seurakuntalaisia.

Ekumeenisesta yhteistyöstä mallia

Aikuisten oppimisen mallina katekumenaatti on säilynyt ortodoksisen ja katolisen kirkon opetuksessa niin meillä kuin muualla. Se on taas ajankohtaistunut ja levinnyt kirkkoihin Länsi-Euroopassa, USA:ssa ja Kanadassa. Ruotsin luterilaiseen kirkkoon se juurtui kymmenkunta vuotta sitten, ja toiminta on naapurimaassa voimakkaasti kasvanut.

Suomen luterilaisen kirkon piirissä on parin vuoden ajan järjestetty katekumenaattiin perehdyttävää koulutusta Lärkkullan hiippakuntakeskuksessa. Seuraava kurssi on 9.–11. lokakuuta 2008 Lärkkullassa (www.larkkulla.net).

Seurakuntien työntekijöille on osoitteessa evl.fi/katekumenaatti avattu sivusto, mistä löytyy lisätietoa toiminnan käynnistämisestä. Aikuisen uskon sivusto on tuotettu eri kirkkojen piiristä saatujen kokemusten pohjalta.

Lähempiä tietoja saa aikuiskasvatussihteeri Sinikka Metsätähdeltä Kirkkohallituksen kasvatusta ja nuorisotyön yksiköstä, p 050-3366345 sähköposti etuniemi.sukunimi@evl.fi

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Sinikka Metsätähti